

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**

SO-IV.431.4.2014

Olsztyn, 22 kwietnia 2014 r.

**Pan
Antoni Smolak
Wójt Gminy Małdyty
ul. Kopernika 10
14-330 Małdyty**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Gminy Małdyty (NIP 741-15-33-204, REGON 000532790) z siedzibą pod adresem: ul. Kopernika 10, 14-330 Małdyty, w siedzibie jednostki kontrolowanej.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli funkcję Wójta Gminy Małdyty (kierownika jednostki kontrolowanej) pełnił Pan Antoni Smolak, który na stanowisku tym pozostaje od 15 listopada 2002 r.

Na stanowiskach odpowiedzialnych za realizację zadań objętych kontrolą, a także w dacie przeprowadzania czynności kontrolnych w jednostce zatrudnieni byli:

- 1) Pani Anna Thomas – podinspektor ds. ewidencji ludności (na stanowisku od 1 grudnia 2009 r.).
- 2) Pani Monika Kaca – inspektor ds. dowodów osobistych (na stanowisku od 1 marca 2009 r.).

Ponadto zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy Małdyty z 5 lutego 2009 r. uchwalonym przez Wójta Gminy zarządzeniem nr 0151-1/09, zadania z zakresu ewidencji ludności i dowodów osobistych realizowane są w ramach zadań Referatu Spraw Obywatelskich i Kadr Urzędu Gminy Małdyty. Pani Anna Thomas oraz Pani Monika Kaca służbowo podlegają Kierownikowi Referatu Spraw Obywatelskich i Kadr – Pani Annie Szarzyńskiej (*akta kontroli s. 26-48*).

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

- 1) Pani Magdalena Michalczevska – inspektor wojewódzki, pełniąca funkcję przewodniczącej zespołu kontrolnego, posługująca się legitymacją służbową nr 18/2011 wydaną przez Dyrektora Generalnego ww. Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do

kontroli nr FK-VI.0030.145.2014 z dnia 14 lutego 2014 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (*akta kontroli s.19*);

2) Pani Anna Chojnowska – inspektor wojewódzki, posługująca się legitymacją służbową nr 21/09 wydaną przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.144.2014 z dnia 14 lutego 2014 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (*akta kontroli s.20*).

Czynności kontrolne w Urzędzie Gminy Małdyty rozpoczęto i zakończono 21 marca 2014 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 1/2014.

Przedmiotem kontroli była realizacja w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. przez Urząd Gminy Małdyty zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w obszarze ewidencji ludności i dowodów osobistych.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r., Nr 31, poz. 206 ze zm.) w związku z art. 52 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (tekst jednolity Dz. U z 2006 r. Nr 139, poz. 993 ze zm.).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że zadania objęte badaniem kontrolnym realizowane były w sposób prawidłowy, jednakże wystąpiły nieprawidłowości i uchybienia, które miały wpływ na kontrolowaną działalność jednostki oraz jej ocenę.

I. W zakresie realizacji zadań dotyczących dowodów osobistych stwierdzono, iż:

1. Przyjmowanie i realizacja wniosków o wydanie dowodu osobistego.

Zgodnie z założeniami określonymi w programie kontroli, szczegółowym badaniem objęto 60 wybranych wniosków dowodowych – po 30 wniosków złożonych od początku każdego półrocza 2013 r., co stanowiło 10,32 % ogólnej liczby spraw (581). Wśród zbadanych przypadków stwierdzono następujące przyczyny złożenia wniosku o wydanie dowodu osobistego: upływ terminu ważności – 25 spraw, po raz pierwszy – 13 spraw, zmiana danych – 15 spraw, utrata dowodu (zagubienie) – 4 sprawy, zniszczenie – 3 sprawy.

Szczegółowe badanie dokumentacji oraz wpisów dokonanych w ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych (prowadzonej w systemie teleinformatycznym) wykazało, iż wszystkie zbadane wnioski przyjęto do realizacji w sposób prawidłowy, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz przepisami wykonawczymi, tj. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 lutego 2009 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich unieważniania, wymiany, zwrotu lub utraty (Dz. U. z 2009, Nr 47, poz. 384 ze zm.).

Do wszystkich zbadanych wniosków o wydanie dowodu osobistego załączono wszystkie wymagane przepisami prawa dokumenty. Kontrola wykazała, iż w okresie kontrolnym organ przyjął 56 wniosków o wydanie dowodu osobistego na wniosek osób pełnoletnich. Pozostałe wnioski zostały złożone przez rodziców i dotyczyły wydania dowodu osobistego małoletnim

dzieciom. Do wniosków o wydanie małoletnim dowodów osobistych także załączono wszystkie wymagane przepisami prawa dokumenty (*akta kontroli s. 114-115*).

Analiza wniosków dowodowych dotyczących małoletnich poniżej 13 roku życia wykazała, iż były one realizowane z naruszeniem § 6 ust. 2 i § 10 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 lutego 2009 r. w sprawie wydawania dowodów osobistych, ich unieważniania, wymiany, zwrotu lub utraty (Dz. U. z 2009 r. Nr 47, poz. 384 ze zm.). Każdorazowo wnioski o wyrobienie dowodu osobistego dla małoletniego poniżej 13 roku życia były podpisywane przez oboje rodziców małoletniego dziecka w ramce, w której zgodnie z § 10 ust. 1 zamieszcza się podpis posiadacza dowodu osobistego (np. sprawy o numerze formularza: F 1393625, F 1393767, F 1393754). Powyższa nieprawidłowość narusza dyspozycję zawartą w § 10 ust. 1 pkt 2, zgodnie z którą w przypadku gdy wniosek o wydanie dowodu osobistego dotyczy małoletniego, który nie ukończył 13 roku życia, miejsce przeznaczone na własnoręczny podpis wnioskodawcy pozostawia się niewypełnione. Ponadto zespół kontrolny ustalił, iż w przypadkach realizacji wniosków o wyrobienie dowodu osobistego dla małoletnich, którzy ukończyli 13 lat (np. sprawa o numerze formularza: F 1393752) pracownik kontrolowanej jednostki każdorazowo przyjmował od rodzica małoletniego dodatkowo pisemne oświadczenie o wyrażeniu zgody na wyrobienie dokumentu tożsamości dla dziecka oraz wskazaniu potrzeby jego posiadania. Podkreślić należy, iż wniosek o wyrobienie dowodu osobistego dla dziecka należy uzasadnić wyłącznie w przypadku jeżeli małoletni nie ukończył 13 lat (art. 34 ust. 3 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych). Stosowana praktyka przyjmowania w tym przypadku dodatkowych oświadczeń rodziców nie stanowi jednak naruszenia przepisów prawa dotyczących dowodów osobistych.

Jak ustalili kontrolujący stwierdzona nieprawidłowość i uchybienie spowodowane były praktyką przyjętą przez inspektora ds. dowodów osobistych - Panią Monikę Kacę, odpowiedzialną za wykonywanie zadań objętych kontrolą, która skutkowałą naruszeniem przepisów regulujących tryb przyjmowania wniosków dowodowych.

Ustalono również, iż w przypadku zgłoszenia utraty dowodu osobistego we wszystkich zbadanych sprawach (4) zastosowano prawidłowy tryb poprzez przyjęcie zawiadomienia o zgłoszeniu utraty dowodu osobistego w formie pisemnej, zgodnie z § 24 ust. 4 cyt. powyżej rozporządzenia (*akta kontroli s. 115*).

2. Wydawanie dowodów osobistych.

W okresie objętym kontrolą Urząd Gminy Małdyty wydał 550 dowodów osobistych. Badaniu podlegało 60 przypadków (zgodnie z próbą określoną w programie kontroli). Jak ustalono, dowody osobiste pracownik kontrolowanej jednostki wydawał wnioskodawcom wyłącznie za pokwitowaniem na części B formularza. Odebranie nowego dowodu osobistego wnioskodawca potwierdzał wpisując datę odbioru oraz składając swój podpis na części B formularza (zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 lutego 2009 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich unieważniania, wymiany, zwrotu lub utraty). Na odcinku B formularza umieszczano adnotację o zwrocie posiadaczowi poprzedniego dowodu i jego anulowaniu. Tryb postępowania w tym zakresie był zgodny z obowiązującymi przepisami prawa (*akta kontroli s. 114*).

3. Unieważnianie dowodów osobistych w ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych prowadzonej w systemie informatycznym SWDO.

Przyczyny i daty unieważnień dowodów osobistych w ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych określa art. 43 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych. W okresie kontrolnym złożono 581 wniosków o wydanie dowodu osobistego, natomiast unieważnieniu podlegało 584 dowodów osobistych z różnych przyczyn, z czego badaniu podlegało 68 unieważnień (15 z 75 zarejestrowanych w okresie kontrolnym zgonów, 10 z 42 zgłoszeń utraty, 3 z 25 zniszczeń, 15 z 132 zmian danych, 25 z 310 upływ terminu ważności oraz inne przyczyny).

Analiza dokumentacji oraz zapisów w gminnej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych (prowadzonej w systemie informatycznym SWDO) wykazała, iż w 3 przypadkach unieważnienie dowodu osobistego nastąpiło niezgodnie z przepisami ustawy, a mianowicie dowody serii ADT nr 605492 oraz serii ACR nr 172953 zostały unieważnione z datą późniejszą niż faktyczny odbiór nowego dowodu osobistego wydanego w miejsce poprzedniego (przyczyna upływ terminu ważności). Natomiast dowód serii AKM nr 999504 został unieważniony z datą późniejszą niż miało miejsce faktyczne przekazanie dowodu przez Policję do organu celem unieważnienia dokumentu. Działanie to skutkowało naruszeniem art. 43 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, zgodnie z którym dowód osobisty podlega unieważnieniu z dniem przekazania przez osobę trzecią znalezionej dowodu osobistego oraz z dniem odbioru dowodu osobistego wydanego w miejsce poprzedniego. Z pisemnych wyjaśnień Pani Moniki Kacy wynika, że błędy związane z unieważnieniem wskazanych dowodów powstały w wyniku jej omyłek (niedopatrzeń), przy czym zaznaczyła, że unieważnienia dowodu serii ACR nr 172953 dokonała Pani Anna Thomas, która zastępowała ją na stanowisku pracy.

Powyższe omyłki skutkowały wprowadzeniem do systemu SWDO niepoprawnej informacji o dacie unieważnienia trzech dowodów. Natomiast w pozostałych 65 zbadanych przypadkach unieważnienia zostały zarejestrowane prawidłowo (*akta kontroli s. 114*).

W wyniku kontroli ustalono także, iż pracownik ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych rejestrował w ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych informacje o dacie i przyczynie unieważnienia dowodów wystawionych przez inny organ gminy, które podlegały unieważnieniu przez Wójta Gminy Małdyty w związku z wydaniem ich posiadaczom nowego dokumentu tożsamości (*akta sprawy s. 114*).

II. W zakresie realizacji zadań dotyczących ewidencji ludności stwierdzono, iż:

1. Aktualizacja gminnych zbiorów meldunkowych w systemie informatycznym.

Zgodnie z programem kontroli, badaniu metodą wrywkową poddano wybrane zdarzenia stanowiące podstawę aktualizacji zbiorów meldunkowych gminy Małdyty w 2013 r. Sprawdzeniu podlegało, czy w ewidencji ludności zostały zarejestrowane zmiany wynikające z otrzymanych odpisów aktów stanu cywilnego (urodzenia, małżeństwa, rozwody, zgony).

W tym zakresie zbadano 50 wybranych aktów stanu cywilnego:

- 18 aktów urodzenia z 65 zarejestrowanych w okresie kontrolnym (27,69 %),
- 12 aktów małżeństwa lub wzmianki o rozwodzie z 52 zarejestrowanych w okresie kontrolnym (23,07 %),
- 20 aktów zgonów z 76 zarejestrowanych w okresie kontrolnym (26,31 %).

Ponadto w informatycznym systemie ewidencji ludności PUMA zweryfikowano 20 zawiadomień o czasowych pobytach mieszkańców gminy Małdyty na terenie innych gmin,

co stanowiło 10, 58% wszystkich powyższych zgłoszeń. Wyłącznie w jednym przypadku stwierdzono błędny zapis dotyczący daty zameldowania mieszkańca gminy na pobyt czasowy na terenie innej gminy (jako datę zgłoszenia wprowadzono 22 października 2013 r., a nie 29 października 2013 r. jak w zawiadomieniu organu). Zapis ten jednak skorygowano jeszcze w trakcie kontroli.

Jednocześnie w systemie PUMA zbadano także czy wydawane przez Wójta mieszkańcom gminy dowody osobiste są wprowadzane do gminnego zbioru ewidencji ludności, a ich data ważności aktualizowana w przypadku zaistnienia podstaw do unieważnienia dowodu. W tym zakresie weryfikacji podlegało 70 przypadków unieważnionych w SWDO dowodów osobistych z różnych przyczyn (zgon, zmiana danych, upływ terminu ważności, utrata, inne przyczyny). Analiza 20 przypadków zgonów wykazała, że w 1 przypadku w gminnym systemie ewidencji ludności stwierdzono błędną datę skrócenia terminu ważności dowodu osobistego zmarłego mieszkańca gminy. Jako datę ważności dowodu osobistego wprowadzono 10 lipca 2013 r. zamiast 10 czerwca 2013 r.- zgodnie z datą w akcie zgonu, przy czym data ta została poprawiona jeszcze w trakcie trwania kontroli.

W sumie z 966 zarejestrowanych w okresie kontrolnym zmian zbadano 140 wrywkowo wybranych zdarzeń, co stanowiło 14,49 % wszystkich powyższych zgłoszeń. Na podstawie analizy zapisów informatycznego systemu ewidencji ludności PUMA stwierdzono, rozbieżności w zakresie dat unieważnienia dowodów osobistych z powodu zmiany danych oraz upływu terminu ich ważności, tj. w 7 przypadkach (na 36 zbadanych) stwierdzono, iż daty unieważnień dowodów osobistych z powodu upływu terminu ich ważności były nieprawidłowe, przy czym w jednym brakowało w ogóle daty unieważnienia dowodu (dowód serii ACD nr 733109). Ponadto w 3 przypadkach na 25 zbadanych data unieważnienia dowodu osobistego z powodu zmiany danych była niewłaściwa. W jednym przypadku daty unieważnienia dowodu osobistego z powodu zmiany danych, pracownik nie naniósł w ogóle do gminnego zbioru ewidencji ludności. Zgodnie z ustaleniami kontroli, osobą odpowiedzialną za wymienione w zakresie nanoszenia do systemu ewidencji ludności „PUMA” informacji o unieważnionych dowodach osobistych jest podinspektor ds. ewidencji ludności - Pani Anna Thomas.

Wskazane powyżej odstępstwa kontrolujący uznali za nieprawidłowości, które skutkowały nasyceniem gminnych zbiorów meldunkowych niewłaściwymi datami unieważnienia dowodów osobistych lub ich brakiem (2 przypadki), przy czym powyższe nie miało znaczącego wpływu na realizację zagadnień dotyczących dowodów osobistych, gdyż dowody te zostały prawidłowo unieważnione w systemie dowodowym – SWDO. Równocześnie podkreślić należy, iż wszystkie te zapisy sprostowano lub uzupełniono podczas kontroli.

2. Udostępnianie danych osobowych z ewidencji ludności

Badanie dokumentacji związanej z udostępnianiem danych z gminnych zbiorów meldunkowych przeprowadzono na podstawie próby obejmującej 40 spraw – po 20 spraw wszczętych na kolejne wnioski złożone od początku każdego półrocza 2013 r., co stanowiło 18,77 % ogólnej liczby spraw (213).

Zbadano sprawy z teczki oznaczonej sygn. OSO. 5345 o numerach od 1 do 20 i od 117 do 136. Analiza dokumentacji w tym zakresie wykazała, że 38 wniosków pochodziło od podmiotów, realizujących zadania publiczne (art. 44h ust. 1 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych), a więc zwolnionych z opłaty, natomiast 2 wnioski od podmiotów

powołujący się na interes prawny, czyli za pobraniem opłaty za udostępnienie danych i po załączeniu do wniosku dowodu jej uiszczenia (art. 44h ust. 2 pkt 1). We wszystkich zbadanych sprawach wnioski były wypełnione prawidłowo i złożone na formularzu zgodnym z obowiązującym wzorem. Przy czym w sprawie o sygn. OSO.5345.10.2013 wniosek o udostępnienie danych na prawidłowym formularzu został złożony po uprzednim piśmie informującym (wzywającym) organu z dnia 31 stycznia 2013 r., w którym wskazano, iż zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 21 maja 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z ewidencji ludności, zbioru PESEL oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych (Dz. U. Nr 105, poz. 667) wniosek o udostępnienie danych należy złożyć na formularzu określonym w powyższym rozporządzeniu. Równocześnie w powyższym piśmie organ powołując rozporządzenie Rady Ministrów z 19 listopada 2008 r. w sprawie opłaty za udostępnienie danych wskazał, iż wnioskodawca winien uiścić na konto urzędu opłatę w wysokości 31 zł za udostępnienie danych. Kontrolujący zwrócili uwagę, iż pismo wzywające organu nie zawiera powołania konkretnego przepisu podstawy prawnej wezwania dotyczącego obowiązku uiszczenia opłaty i określonego terminu, w którym wnioskodawca powinien uzupełnić powyższe braki. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż powyższe uchybienie nie miało wpływu na prawidłowy tryb załatwienia wyżej powołanej sprawy, gdyż wnioskodawca w terminie 7 dni złożył wniosek o udostępnienie danych na prawidłowym formularzu i wniósł do organu stosowną opłatę. Powyższe odniesienie ma jednak na celu wskazanie organowi, iż w przypadku nieuzupełnienia braków w wyznaczonym terminie należy pozostawić wniosek bez rozpoznania lub też dokonać zwrotu wniosku wnioskodawcy. Dlatego też wyznaczanie wnioskodawcy terminu na dokonanie określonych czynności lub uzupełnienie braków wniosku oraz powołanie podstawy prawnej – pełnej, należy uznać za obligatoryjny element wezwania organu.

Do wniosków o udostępnienie danych z gminnego zbioru meldunkowego załączone zostały dokumenty niezbędne do prawidłowego załatwienia sprawy. Odpowiedzi na wniosek w postaci wydruku komputerowego z informatycznego systemu ewidencji ludności sporządzane były i podpisywane przez Panią Annę Thomas, a następnie przesyłane wnioskodawcom za pismem przewodnim podpisywanym przez Wójta Gminy Małdyty (*akta kontroli s. 78-80*).

Odpowiedź była udzielana terminowo (maksymalnie w drugim dniu od dnia wpływu wniosku do organu) i zawierała wyłącznie dane w żądanym przez wnioskodawcę zakresie. W przypadku stwierdzenia swojej niewłaściwości do udzielenia odpowiedzi na wniosek o udostępnienie danych, stosowano art. 65 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, np. w sprawach o sygn. OSO.5345.7.2013 i OSO.5345.117.2013. W tym zakresie stwierdzono jednak, że w 1 przypadku w uzasadnieniu zawiadomienia organ podał dokładny adres pobytu osoby wskazanej we wniosku na terenie innej gminy (sygn. OSO.5345.7.2013). Powyższy tryb należy uznać za nieprawidłowy, bowiem skoro organ do którego wpłynął wniosek jest niewłaściwy i przekazuje wniosek według właściwości, nie powinien w żaden sposób wskazywać wnioskodawcy pełnego adresu poszukiwanej osoby. Organem właściwym do udzielania pełnej i prawidłowej odpowiedzi na wniosek jest wyłącznie organ do którego przekazano wniosek. W tym miejscu podkreślić należy, że osoba ta mogła po raz kolejny

zmienić adres pobytu i taka informacja już nie dociera do poprzedniego (nieostatniego) miejsca pobytu stałego tej osoby. Organ zatem wskazując pełen adres może wprowadzać wnioskodawcę w błąd, co do miejsca pobytu osoby poszukiwanej (*akta kontroli s. 81-82*).

Zauważyć także należy, że na wydruku z systemu ewidencji ludności zawierającym dane osoby poszukiwanej jako podstawę prawną zwolnienia od opłaty za udostępnienie danych pracownik kontrolowanej jednostki wskazywał art. 44h ust. 8 pkt. 1 w zw. z art. 44h ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4 lub 5 (bez określenia konkretnego punktu) ustawy z 10 kwietnia 1974 r. zamiast art. 44h ust. 1 w zw. z art. 44h ust. 9 pkt 1 ustawy. Powyższe jednak uznano za uchybienie nie mające żadnego wpływu na prawidłowość załatwienia spraw w badanym zakresie (*akta kontroli s. 79*).

Zgodnie z ustaleniami kontroli, osobą odpowiedzialną za wymienione w zakresie udostępniania danych z gminnych zbiorów meldunkowych uchybienia jest Pani Anna Thomas - podinspektor ds. ewidencji ludności. Jednocześnie należy podkreślić, że wszystkie stwierdzone uchybienia nie miały istotnego wpływu na realizację ww. zagadnienia.

3. Postępowania administracyjne w sprawach meldunkowych

W informacji statystycznej przedstawionej przez pracowników kontrolowanego urzędu gminy - odpowiedzialnych za realizację zadań objętych kontrolą wynika, iż Wójt Gminy Małdyty wszczął 22 postępowania administracyjne w sprawach meldunkowych, z których do dnia kontroli 19 zakończono wydaniem decyzji orzekającej co do istoty sprawy, natomiast w 2 sprawach podjęto decyzję o umorzeniu postępowania. Z ustaleń kontrolujących wynika, iż w liczbie tej uwzględniono również jedną sprawę, gdzie organ odmówił (postanowieniem) wszczęcia postępowania o wymeldowanie na wniosek złożony przez stronę. Zgodnie z próbą określoną w programie kontroli, zbadano akta 5 wybranych postępowań, co stanowiło 22,72 % wszystkich wszczętych spraw (*akta kontroli s. 50*).

Analizie poddano akta spraw, w których organ meldunkowy orzekł o:

- 1) wymeldowaniu z miejsca pobytu stałego, sygn. spraw: OSO.5343.3.2013; OSO.5343.20.2013; OSO.5343.21.2013;
- 2) umorzeniu postępowania, sygn. sprawy: OSO.5343.7.2013;
- 3) odmowie wszczęcia postępowania, sygn. sprawy: OSO.5343.19.2013;

Ustalono, iż postępowania wskazane w pkt. 1 i 2 zostały wszczęte na wniosek strony. Podstawą wszczęcia przez organ ww. postępowań był art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych.

Analiza podanych powyżej spraw wykazała następujące nieprawidłowości i uchybienia:

- 1) brak w decyzjach organu wydanych w sprawach wskazanych w pkt 1 zacytowania przepisu prawa materialnego, tj. art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (nieprawidłowość);
- 2) w sprawie o sygn. OSO.5343.3.2013 oraz OSO.5343.7.2013 nie zachowano terminu załatwienia sprawy zgodnie z art. 35 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego (dalej jako k.p.a.) oraz nie zawiadomiono stron o niezachowaniu terminu załatwienia sprawy i przyczynach, zgodnie z art. 36 k.p.a. (nieprawidłowość);
- 3) w sprawie o sygn. OSO.5343.7.2013 w podstawie prawnej podjętej decyzji o umorzeniu postępowania błędnie wskazano art. 105 § 2 zamiast 105 § 1 k.p.a. i nie przytoczono jego brzmienia w uzasadnieniu decyzji (nieprawidłowość);
- 4) w aktach sprawy o sygn. OSO.5343.7.2013 stwierdzono brak kserokopii druku

wymeldowania, stanowiącego podstawę umorzenia postępowania (uchybie);

- 5) w protokołach z przesłuchania świadków (dotyczy spraw wskazanych w pkt 1) nie zawarto informacji dotyczących skuteczności zawiadomienia stron o terminie przeprowadzenia dowodu oraz ich uczestnictwie i udziale bądź nieobecności podczas czynności dowodowych (uchybie);
- 6) w sprawie o sygn. OSO.5343.20.2013 doręczenie stronom zawiadomienia o terminie przeprowadzenia dowodu z przesłuchania świadków oraz oględzin lokalu wyłącznie na 3 dni przed dowodem, a nie na 7 dni jak wymagają tego przepisy k.p.a. (nieprawidłowość);
- 7) w sprawie o sygn. o sygn. OSO.5343.20.2013 brak odpowiedzi organu na pismo strony, które mogło stanowić jego odwołanie od zaskarżonej decyzji (uchybie);
- 8) w sprawie o sygn. OSO.5343.19.2013 w postanowieniu o odmowie wszczęcia postępowania błędnie pouczono strony, że zażalenie na postanowienie podlega rozpatrzeniu przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Elblągu (uchybie).

Z wyjaśnień pracownika odpowiedzialnego za zadania dotyczące postępowań administracyjnych w zakresie obowiązku meldunkowego - inspektora ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych Pani Moniki Kacy, wynika, iż:

1. „W sprawie OSO.5343.20.2013 nie ma odpowiedzi na pismo strony z dnia 26 listopada 2013 r., gdyż strona nie podała w nim adresu do korespondencji, przez długi czas nie odbierała poprzednich pism wysyłanych na adres zameldowania na pobyt stały, ponadto pismo zostało wniesione po upływie terminu do wniesienia odwołania”.

2. „W sprawie OSO.5343.3.2013 przez niedopatrzenie nie zostało wysłane zawiadomienie o zmianie terminu zakończenia postępowania”.

3. „W sprawie OSO.5343.7.2013 omyłkowo została wpisana błędna podstawa prawna, zamiast art. 105§1 k.p.a. wpisano 105§1 k.p.a.”.

4. „W sprawie OSO.5343.20.2013 nie został zachowany termin 7 dni doręczenia zawiadomienia o przesłuchaniu świadków o przeprowadzeniu oględzin, gdyż strona zbyt późno odebrała korespondencję (zazwyczaj odbierała w ciągu 2 dni od dnia wysłania drogą pocztową)”.

Co do terminowości załatwienia zbadanych spraw ustalono, że w sprawie o sygn. OSO.5343.3.2013 decyzja zapadła po upływie ponad 5 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Natomiast w sprawie o sygn. OSO.5343.7.2013 decyzja zapadła po 2 miesiącach i 23 dniach. Przyczyna zwłoki ww. sprawach była niezależna od organu, mianowicie organ oczekiwał na prawomocne orzeczenie sądu o wyznaczeniu przedstawiciela dla strony nieobecnej. W tej sytuacji, na mocy art. 36 § 2 k.p.a., organ miał obowiązek zawiadomić strony o niezakończonym załatwieniu sprawy w terminie określonym w art. 35, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy. Obowiązek ten nie został dopełniony, co stanowiło nieprawidłowość skutkującą pozbawieniem stron informacji, że postępowanie w sprawie wydłuży się. Należy wyjaśnić, że przeszkody w terminowym załatwieniu sprawy nie zwalniają organu od stosowania obligatoryjnych instytucji procesowych przewidzianych w k.p.a., jak też niedopuszczalne jest w takiej sytuacji pozostawienie stron w niewiedzy, co do przyczyn opóźnienia i terminu zakończenia sprawy. Co prawda organ stosował praktykę wysyłania stronom do wiadomości kierowanego do sądu wniosku o ustanowienie przedstawiciela dla nieobecnej strony postępowania. Zdaniem kontrolujących nie spełniało to jednak wymogów określonych w powyżej powołanym przepisie, gdyż nie zawierało wskazania nowego terminu załatwienia sprawy.

W pozostałym zakresie dotyczącym stosowania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w postępowaniach administracyjnych dotyczących obowiązku

meldunkowego nie wniesiono uwag.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

- 1) Przyjmowanie wniosków o wydanie dowodu osobistego małoletnim zgodnie z § 6 ust. 2 oraz § 10 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 lutego 2009 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich unieważniania, wymiany, zwrotu lub utraty.
- 2) Zapewnienie każdorazowo dokładnej weryfikacji poprawności i zupełności danych w zakresie przyczyn i dat unieważnień dowodów osobistych rejestrowanych w ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych (system SWDO) oraz ewidencji ludności.
- 3) Wyeliminowanie uchybień wskazanych w powyższym wystąpieniu w zakresie udostępnienia danych z gminnych zbiorów meldunkowych (pkt II ust. 2).
- 4) Przytaczanie podstawy prawnej, tj. art. 261 § 1 k.p.a. w wezwaniach wnioskodawców do uiszczenia opłaty za udostępnienie danych z gminnej ewidencji oraz wyznaczanie wnioskodawcom terminu do uzupełnienia braków wniosku w powyższym zakresie.
- 5) Zapewnienie prowadzenia postępowań w sprawach meldunkowych zgodnie ze wszystkimi przepisami prawa procesowego określonymi w k.p.a., z uwzględnieniem uwag organu kontroli zawartych w niniejszym wystąpieniu (pkt II ust. 3).

Proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybienia oraz poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Marian Podziewski